KÖRNYEZETI INFORMÁCIÓK VI.

ONGA TÉRSÉGÉBŐL SZÁRMAZÓ TALAJMINTÁK RADIOAKTIVITÁSÁNAK MEGHATÁROZÁSA

BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYEI KORMÁNYHIVATAL

Népegészségügyi Szakigazgatási Szerve

Iktatószám: B/2000./2011. Ügyintéző: Dr. Déri Zsolt

Telefon: (36 46) 354-611/191 mellék

Tárgy: Szakvélemény megküldése

Hivatkozási szám:

Melléklet: 3 pld jegyzőkönyv talajminta

radioaktivitásának meghatározásáról

SZAKVÉLEMÉNY

2011. május 23-én talajmintákat vettünk Onga térségéből. A vett mintákat a Borsod- Abaúj- Zemplén megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Szakigazgatási Szerve által üzemeltetett ERMAH (Egészségügyi Radiológiai Mérő és Adatszolgáltató Hálózat) laboratóriumba szállítottuk, ahol elvégeztük a minták gamma-spektrometriai analízisét.

A talajminták laboratóriumi gamma-spektrometriai eredményeit a mellékelt laboratóriumi vizsgálati jegyzőkönyvek tartalmazzák.

A mérési eredmények alapján az alábbi megállapítások tehetők:

- A talajmintákban mért ¹³⁴Cs aktivitás koncentráció értékek minden esetben kimutatási határ alattiak.
- 2. A talajmintákban mesterséges radionuklidok közül egyedül a csernobili eredetű ¹³⁷Cs izotóp mérhető. A mért aktivitás koncentráció értékek (4,77 11,1 Bq/kg), az észak-magyarországi műveletlen talajokra jellemző tartományban (1,56 20,5 Bq/kg) vannak.
- 3. A talajminták természetes eredetű aktivitás koncentrációja ²²⁶Ra, ²³²Th-sor, ²³⁸U-sor esetében a magyarországi talajokra jellemző értéktartományon (²²⁶Ra: 14 76 Bq/kg, ²³²Th: 12 45 Bq/kg, ²³⁸U: 12 66 Bq/kg) belüliek [1]. A minták ugyancsak természetes eredetű ⁴⁰K radionuklid aktivitás koncentrációi (409 622 Bq/kg) az észak-magyarországi műveletlen talajokban általunk mért értéktartományban (354 639 Bq/kg) vannak.
- 4. A talajminták radioaktivitásából a felszíntől 1 m magasságban becsülhető gammadózisteljesítmény 68 – 85 nGy/h, ami nem haladja meg a hazai átlagot (98 nGy/h) [2]. A levegőben elnyelt gamma dózisteljesítményt az ICRU53 alapján becsültük meg.

Összességében megállapítható, hogy a vizsgált talajminták sugáregészségügyi szempontból nem kifogásolhatók.

Miskolc, 2011. május "7 + "

Tisztelettel:

Dr. Déri Zsolt Laborvezető

BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYEI KORMÁNYHIVATAL

Népegészségügyi Szakigazgatási Szerve

JEGYZŐKÖNYV TALAJMINTA RADIOAKTÍVITÁSÁNAK MEGHATÁROZÁSÁRÓL

Minták megnevezése:

Onga külterületéről (Patai-rét) vett talajminta

Mintavétel helye:

Onga, Patai-rét (külterület)

koordináták: ÉSZ: 48° 7,176'

KH: 20°55,302'

Mintavétel ideje:

2011. május 23.

Felelős mintavevő:

Balogh Gergely

Minta beérkezésének ideje:

2011. május 24.

Témafelelős:

Dr. Déri Zsolt

A minta radioaktivitásának meghatározása

Detektor:

30%-os relatív hatásfokú HpGe

Sokcsatornás analizátor, kiértékelő szoftver:

CANBERRA DSA1000, Genie2k

Nuklid könyvtárak neve:

GSPR m 60 - 2614keV / 8192 csatornában

Vizsgált energia tartomány:

Mix. QCY 58

Hatásfok kalibrációra használt sugárforrás:

600 ml-es US Marinelli edény (UM600)

Mérési geometria: Mért értékek konfidencia intervalluma:

95%

VIZSGÁLATI EREDMÉNYEK:

A mintában a mesterséges radioaktív izotópok aktivitás koncentrációja:

¹³⁴Cs :

< 0,81 Bq/kg (kimutatási határ alatti),

¹³⁷Cs :

 $11,1 \pm 0,8 \, \text{Bg/kg}$.

A mintában a természetes radioaktív izotópok aktivitás koncentrációja:

 $409 \pm 18 \text{ Bq/kg},$

²³²Th - sor (²²⁸Ac és ²⁰⁸Tl izotópok alapján)

26,3 ± 1,2 Bq/kg,

 $23,2 \pm 3,3 \text{ Bq/kg},$

²²⁶Ra

²³⁸U - sor (²¹⁴Pb és ²¹⁴Bi izotópok alapján)

13,6 ± 0,6 Bq/kg.

A vizsgálati eredmények csak a megvizsgált mintára (egyedre) vonatkoznak.

Miskolc, 2011. május " 17 "

Dr. Déri Zsolt laborvezető

*A jegyzőkönyv a vizsgálólaboratórium írásbeli engedélye nélkül csak teljes terjedelmében másolható

3530 Miskolc, Meggyesalja u. 12. Telefon: (36 46) 354 611 Fax: (36 46) 358 060 E-mail: titkarsag.borsod@emr.antsz.hu Honlap: www.antsz.hu; http://efrira1.antsz.hu/borsod

BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYEI KORMÁNYHIVATAL

NÉPEGÉSZSÉGÜGYI SZAKIGAZGATÁSI SZERVE

JEGYZŐKÖNYV TALAJMINTA RADIOAKTÍVITÁSÁNAK MEGHATÁROZÁSÁRÓL

Minták megnevezése:

Onga, Balaton u. 31. sz. (kert) vett talajminta

Mintavétel helye:

Onga, Balaton u. 31. sz. (kert)

koordináták: ÉSZ: 48° 7,244'

KH: 20°55,006'

Mintavétel ideje:

2011. május 23.

Felelős mintavevő:

Balogh Gergely

Minta beérkezésének ideje:

2011. május 24.

Témafelelős:

Dr. Déri Zsolt

A minta radioaktivitásának meghatározása

Detektor:

30%-os relatív hatásfokú HpGe

Sokcsatornás analizátor, kiértékelő szoftver:

CANBERRA DSA1000, Genie2k

Nuklid könyvtárak neve:

GSPR m

Vizsgált energia tartomány:

60 - 2614keV / 8192 csatornában

Hatásfok kalibrációra használt sugárforrás:

Mix. QCY 58

Mérési geometria:

300 ml-es kis Marinelli edény (KM300)

Mért értékek konfidencia intervalluma:

95%

VIZSGÁLATI EREDMÉNYEK:

A mintában a mesterséges radioaktív izotópok aktivitás koncentrációja:

¹³⁴Cs :

< 1,41 Bq/kg (kimutatási határ alatti),

¹³⁷Cs

 $10.7 \pm 1.0 \, \text{Bg/kg}$.

A mintában a természetes radioaktív izotópok aktivitás koncentrációja:

622 ± 34 Bq/kg,

²³²Th - sor (²²⁸Ac és ²⁰⁸Tl izotópok alapján)

 $36,7 \pm 2,2 \text{ Bq/kg},$

226Ra

 $35,5 \pm 5,6 \text{ Bq/kg},$

²³⁸U - sor (²¹⁴Pb és ²¹⁴Bi izotópok alapján) $16,0 \pm 1,2 \, \text{Bq/kg}.$

A vizsgálati eredmények csak a megvizsgált mintára (egyedre) vonatkoznak.

Miskolc, 2011. május "74 "

Dr. Déri Zsolt laborvezető

*A jegyzőkönyv a vizsgálólaboratórium írásbeli engedélye nélkül csak teljes terjedelmében másolható

3530 Miskolc, Meggyesalja u. 12. Telefon: (36 46) 354 611 Fax: (36 46) 358 060 E-mail: titkarsag.borsod@emr.antsz.hu Honlap: www.antsz.hu; http://efrira1.antsz.hu/borsod

BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYEI KORMÁNYHIVATAL

NÉPEGÉSZSÉGÜGYI SZAKIGAZGATÁSI SZERVE

JEGYZŐKÖNYV TALAJMINTA RADIOAKTÍVITÁSÁNAK MEGHATÁROZÁSÁRÓL

Minták megnevezése:

Onga külterületéről (Halmok) vett talajminta

Mintavétel helye:

Onga, Halmok (külterület)

koordináták: ÉSZ: 48° 6,960'

KH: 20°52,999'

Mintavétel ideje: Felelős mintavevő: 2011. május 23. **Balogh Gergely**

Minta beérkezésének ideje:

2011. május 24.

Témafelelős:

Dr. Déri Zsolt

A minta radioaktivitásának meghatározása

Detektor:

Sokcsatornás analizátor, kiértékelő szoftver:

Nuklid könyvtárak neve:

Vizsgált energia tartomány:

Hatásfok kalibrációra használt sugárforrás:

Mérési geometria:

Mért értékek konfidencia intervalluma:

30%-os relatív hatásfokú HpGe

CANBERRA DSA1000, Genie2k

GSPR m

60 - 2614keV / 8192 csatornában

Mix. QCY 58

600 ml-es US Marinelli edény (UM600)

95%

VIZSGÁLATI EREDMÉNYEK:

A mintában a mesterséges radioaktív izotópok aktivitás koncentrációja:

¹³⁴Cs :

0,82 Bq/kg (kimutatási határ alatti),

¹³⁷Cs :

4,77 ± 0,44 Bq/kg.

A mintában a természetes radioaktív izotópok aktivitás koncentrációja:

40K

520 ± 20 Bg/kg,

²³²Th - sor (²²⁸Ac és ²⁰⁸Tl izotópok alapján)

 $41,5 \pm 1,4 \text{ Bq/kg},$

226Ra

 $39,0 \pm 3,5 \, \text{Bg/kg}$

²³⁸U - sor (²¹⁴Pb és ²¹⁴Bi izotópok alapján) 25,3 ± 0,8 Bq/kg.

A vizsgálati eredmények csak a megvizsgált mintára (egyedre) vonatkoznak.

Miskolc, 2011. május " 77.

Dr. Déri Zsolt laborvezető

*A jegyzőkönyv a vizsgálólaboratórium írásbeli engedélye nélkül csak teljes terjedelmében másolható

3530 Miskolc, Meggyesalja u. 12. Telefon: (36 46) 354 611 Fax: (36 46) 358 060 E-mail: titkarsag.borsod@emr.antsz.hu Honlap: www.antsz.hu; http://efrira1.antsz.hu/borsod

A tájékoztató a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Szakigazgatási Szerve által készített szakvélemény és jegyzőkönyvek felhasználásával készült.

Hivatkozott források:

- [1] UNSCEAR 2000 SOURCES AND EFFECTS OF IONIZING RADIATION, Report to the General Assembly, with Scientific Annexes, United Nations Scientific Committee on the Effects of Atomic Radiation, United Nations, New York, 2000
- [2] Nikl István, A népesség természetes forrásokból eredő sugárterhelése. Egészségtudomány, XLIII. Évfolyam 1999. 29-35
- [3] ICRU REPORT 53 Gamma-Ray Spectrometry int he Environment, International Commission on Radiation Units and Measurements